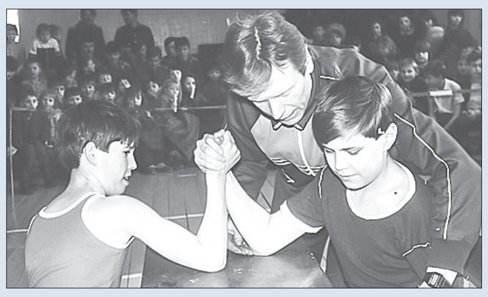

САКРЭТЫ МАЙСТЭРСТВА ЗАСЛУЖАНАГА ПЕДАГОГА 5

ЛІТАРАТУРА, ЯКАЯ ДАПАМАГАЛА ВЫЖЫЦЬ 7

11 ЧЭРВЕНЯ 2024 г.
АЎТОРАК
№ 112 (30246)
Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.
Родная газета на роднай мове
ЗВЯЗДА

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«ЛІЧБА Ў ПАЎМІЛЬЯРДА ТАВАРААБАРОТУ — ДОБРА, АЛЕ ТРЭБА ІМКНУЦЦА ДА ЗАПАВЕТНАГА МІЛЬЯРДА»

Перспектыўныя кірункі супрацоўніцтва з Варонежскай вобласцю

Фота БелТА.

З 8 да 10 чэрвеня ў Беларусі з візітам знаходзілася дэлегацыя Варонежскай вобласці на чале з губернатарам Аляксандрам Гусевым. Цэнтральная падзея насычанага графіка дэлегацыі — сустрэча з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. Сустрэча не для пратакола, а для канкрэтных рашэнняў. У Варонежскай вобласці і Беларусі нямала падобнага. Рэгіён плённа развіваецца па розных кірунках, захоўваючы напрацаваны досвед і набываючы новыя кампетэнцыі. Такі падыход вельмі імпануе беларускаму боку. Акцэнт у рэгіёне робіцца на прамысловасць і сельскую гаспадарку, сферы, у якіх атрымала поспех і Беларусь. Супрацоўніцтва і абмен ведамі тут могуць быць карыснымі як для Беларусі, так і для Варонежскай вобласці. Асабліва важным бачыцца ўзаемадзеянне ў сферы радыёэлектронікі. Гэта галіна сёння актыўна развіваецца ў нашай краіне, а на тэрыторыі Варонежскай вобласці дзейнічае больш за 20 адпаведных прадпрыемстваў. На мінулым тыдні падчас наведвання Іркуцкага авіязавода Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што беларусы маюць жаданне «быць уманіціраванымі ў працэсы па высокіх тэхналогіях», якія ажыццяўляюць расійскія партнёры. Таму, нягледзячы на моцную базу, работы на ніве беларуска-расійскага супрацоўніцтва яшчэ шмат. І ўзаемадзеянне з Варонежскай вобласцю — пільная ўвага.

Аляксандр Гусеў наведваў нашу краіну ў красавіку 2022 года і таксама тады сустракаўся з беларускім лідарам. Як нагадаў Аляксандр Лукашэнка, два гады таму ў Мінску бакі намецілі шэраг важных кірункаў для супрацоўніцтва, дамовіліся больш актыўна ўзаемадзейнічаць у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, гуманітарнай сферы. «Шмат у чым дзякуючы вашым намаганням Варонежская вобласць увайшла ў лік найважнейшых партнёраў нашай краіны. У 2023 годзе тавараабарот перавысіў паўмільярда долараў. Добрая лічба, але трэба імкнуцца да запаветнага мільярда. Тым больш што і сёлета захоўваецца ндрэнная дынаміка. Рэгіён выйшаў на 13-е месца ў Расіі па аб'ёмах экспарту з нашай краіны», — сказаў Прэзідэнт. СТАР. 2

СВЯТА МІРУ І ЗГОДЫ

У Гродне маштабна прайшоў XIV Фестываль нацыянальных культур

Сёлета праграма была надзвычай насычаная. Павялічылася колькасць удзельнікаў этнічных суполак. Адбылося каля ста розных мерапрыемстваў. Самымі папулярнымі лакацыямі традыцыйна былі нацыянальныя падворкі, дзе можна было пазнаёміцца з касцюмамі, культурай і кухняй розных этнасаў. Лейтматывам свята стала тэма сям'і — вялікай сям'і народаў, што жывуць у Беларусі.

Фота БелТА.

Калоны ідуць і... танцуюць

Свята пачалася адвячоркам у пятніцу, 7 чэрвеня, яскравым тэатралізаваным шэсцем. Калоны ўсіх дыяспар-удзельніц прайшлі па вуліцы, паабапал якой іх віталі шматлікія гродзенцы. Удзячныя гараджане не хавалі эмоцый, падтрымлівалі ўдзельнікаў шэсця. За тры дні фестываль наведалі каля 200 тысяч чалавек.

Праліўны дождж ненадоўга затрымаў рух, але хутка неба праяснілася, і калоны рушылі далей. Больш за 850 удзельнікаў 36 нацыянальнасцяў аб'ядналіся, каб прадэманстраваць сваю разнастайнасць і разам з тым згоду і мір на беларускай зямлі. У складзе калоны — музычныя калектывы этнічных аб'яднанняў. Па словах арганізатараў, сёлета фестываль прымаў самую вялікую колькасць удзельнікаў за ўсю гісторыю яго правядзення.

Шэсце стала сапраўдным карнавалам. Паўсюдна гучалі песні, грымелі барабаны. Лезгінка, карагоды — усё гэта не пакідала раўнадушнымі прысутных. Тысячы гараджан і турыстаў з усіх куткоў Беларусі прыехалі ў Гродна, каб апынуцца ў эпіцэнтры гэтых незабыўных падзей. Пад гукі апладысментаў дыяспары ў сваіх нацыянальных касцюмах прыбылі да галоўнай сцэны фестывалю.

Падчас урачыстага адкрыцця прагучала **прывітанне Прэзідэнта Беларусі:**

«Гэта яскравая падзея стала неад'емнай часткай культурнага жыцця нашай дзяржавы. Дзякуючы такому знакаваму міжнароднаму праекту, мы маем унікальную магчымасць назіраць за суквецем талентаў прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў і веравызнанняў, якія пражываюць у міры і згодзе на беларускай зямлі».

Фестываль нацыянальных культур увайшоў у жыццё Гродзенскага рэгіёна атмасферай дружбы і адзінства, заявіў падчас цырымоніі адкрыцця старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Каранік. «Гэта каларытнае мерапрыемства адсылае да нашых вытокаў, традыцый і культуры, дэманструе, што людзі розных нацыянальнасцяў і веравызнанняў могуць жыць у міры і згодзе. Мы ўсе розныя, і ў гэтым наша багацце», — падкрэсліў губернатар. Па яго словах, у Гродне і рэгіёне пражываюць больш за 90 нацыянальнасцяў і народнасцяў. Ніхто ні з кім не канфліктуе, усе разам імкнуцца стварыць дабрабыт у агульным доме — Беларусі.

Тэма сям'і была акрэслена ў ходзе цырымоніі адкрыцця вясельным абрадам, падчас якога прадстаўнікі ўсіх дыяспар адорвалі маладую беларускую сям'ю сваімі нацыянальнымі падарункамі. Гэта тыя прадметы, якія прысутнічаюць на вяселлі этнічных дыяспар: упрыгожванні, галаўныя ўборы, прадметы побыту, пачастункі.

Далёкія краіны сталі блізкімі

У суботу наведвальнікаў чакалі 19 падворкаў, якія размясціліся ў дварыках гістарычнага цэнтра горада і па пешай вуліцы. Карэспандэнты «Звязды» таксама прайшліся па вызначаных адрасах.

На падворку, які аб'яднаў афганцаў, казахаў, пакістанцаў, туркменаў і ўзбекаў, пазнаёміліся з Ахмаам Нахід з Афганістана. Жанчына ўжо 30 гадоў жыве ў Мінску і прызналася, што Беларусь для яе — сапраўды другі дом, у якім утульна, камфортна і бяспечна. Яна марыць, каб і на яе радзіме стала спакойна, каб там быў мір і парадак. Гасцям фестывалю яна прапанавала пакаштаваць хатні лаваш, хаджур, салёныя і салодкія пірожныя, пахлаву і джылібі. Песні і танцы яе краіны прадстаўляў дзіцячы калектыў «Афганістан».

Студэнты з Казахстана расказалі, чым у іх краіне адрозніваюцца галаўныя ўборы жанчын розных узростаў. Напрыклад, у дзяўчыны гэта саўкеле ў форме конуса, у жанчын старэйшага ўзросту — турбан, які закрывае і шыю. У гэтым ёсць свая хітрасць — не так заўважны прыкметы ўзросту.

Адлет Куандык, які атрымлівае адукацыю ў БДУІР, сказаў, што за час вучобы развеялася многа стэрэатыпаў пра Беларусь, у тым ліку адносна яе кухні. Юнаку таксама спадабалася атмасфера Гродна і ветлівыя гараджане.

Адной з зорак Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур стаў Эльшэрбіні Салах Махамед Эльсаед. Ён сёлета быў адзіным прадстаўніком Егіпта. Малады чалавек далучыўся да адной з традыцый фестывалю — пасадзіў дрэва на алеі сяброўства ў Каложскім парку. А падчас тэатралізаванага шэсця пакарыў усіх сваёй шчырай усмешкай. Пра яго так і казалі: «прыгажун». Ужо падчас сустрэчы на нацыянальным падворку, які аб'яднаў прадстаўнікоў Палесціны, Егіпта, Нігерыі і Камеруна, Салах Махамед Эльсаед расказаў, што вельмі ўражаны такім цёплым прыёмам: «Людзі пляскалі ў далоні, казалі, што рады бачыць, бо часта бываюць у Егіпце, дзе ім вельмі падабаецца адпачываць. Гродна — вельмі прыгожы, еўрапейскі горад, ён назаўсёды застанецца ў маім сэрцы. А фестываль — гэта нешта неверагоднае, асабліва ўвечары, падчас шэсця і адкрыцця, калі столькі прадстаўнікоў розных народаў танцуюць. Гэта крута. Свята паказвае, што Беларусь — мірная краіна, адкрытая для ўсіх». Салах ужо восем гадоў жыве ў Беларусі, тут атрымаў вышэйшую адукацыю і пакуль не збіраецца адсюль з'язджаць.

На фестывалі нацыянальных культур пабывала дэлегацыя з горада Лунань правінцыі Ганьсу. Лунань і Гродна — пароднення гарады. Госці выказалі пажаданні, каб сувязі паміж беларускім і кітайскім гарадамі развіваліся. Яны расказалі, што фестываль ім падарыў шмат яскравых уражанняў, а Гродна скарыў сваёй прыгажосцю, архітэктурай, навакольным асяроддзем, зелянінай.

На падворку грэкаў гучалі баладыі, бытавыя і эпічныя спевы. Грэкі ўражвалі і антуражам — было адчуванне, быццам трапілі ў старажытную Эладу. Прадстаўнікі аб'яднання «Пелапанэс» расказалі, што зрабілі акцэнт на народныя грэчаскія танцы. Лізавета Сейспінава прымае ўдзел у фестывалі з 2014 года, заўсёды з задавальненнем сюды прыязджае. Фестываль дорыць шмат сяброў, дае магчымасць сустрэцца з іншымі грэкамі. Гасцей тут сустракалі багатым пачастункам. Былі халва, крэветкі, далма, суўлакі, запяканкі. Ну і як жа без аліваў і сыру! Расказалі і аб вясельнай традыцыі: на шчасце маладых грэкі б'юць гіпсавыя талеркі. За адно вяселле могуць разбіць больш за 150. На іх пасля танцуюць танец п'янага грэка, калі адзін з мужчын прыкідваецца нецвярозым. Ён выпівае чарку без дапамогі рук і разбівае яе.

А што ў суседзяў?

Украінскі падворак сустракае салам і настойкай. Руплівыя гаспадыні ледзь паспяваюць нарэзваць традыцыйны прадукт. Сала тут розных відаў: салёнае з часнаком і прыправамі, марынаванае і запечанае. Да сваіх землякоў завітала сям'я Власюк — Ніна і Пётр. Мужчына родам з Украіны, ажаніўся з беларускай, і 40 гадоў сям'я жыве ў Гродне. На фестываль прыходзяць пастаянна, каб хоць ненадоўга апынуцца ў каларыце традыцый свайго народа. «Пабываеш тут — і на сэрцы цяплей становіцца», — кажа Пётр.

На польскім падворку абстаялялі «хатку» са старадаўнім інтэр'ерам. Тут вучылі выраблялі кветкі з гафраванай паперы і ляпіць гліняныя гаршкі. А настрой ствралі творчыя калектывы, якія выканалі народныя танцы — мазурку, паланэз, кракавяк. Удзельнікі ансамбля народнай музыкі і песні «Рэха Астрацца» Галіна і Казімір расказалі, што іх калектыў вельмі добра прымаюць, а фестываль дае магчымасць прадэманстраваць сваю культуру, кухню, разам з тым адчуць атмасферу сяброўства на беларускай зямлі. «Тут наша радзіма, мы жывём і працуем дзеля гэтай краіны», — зазначылі суразмоўнікі. СТАР. 3

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксей БАГДАНАЎ, міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю:

«Аграрыямі распрацавана стратэгія па развіцці вытворчасці таматаў і агуркоў у закрытым грунце да 2027 года, што дазволіць нам забяспечыць 80—90 % уласнай вытворчасці ў міжсезонны перыяд. Ужо атрымалася на апярэджанне спрацаваць, і мы мінулы міжсезонны перыяд па агурках спрацавалі на 100 працэнтаў. Па таматах тэхналогія больш складаная, неабходна дадаць аб'ёмаў вытворчасці, пабудаваць новыя цяпліцы. Да 2027 года і таматаў будзе забяспечвацца каля 80—90 працэнтаў ад неабходнага аб'ёму».

Абітурыент-2024

Узлёты, падзенні і... парушэнні

У першы дзень цэнтралізаванага экзамену 636 выпускнікоў беларускіх школ з 55,5 тысячы, якія прымалі ўдзел у іспыце, атрымалі максімальна магчымую колькасць балаў — сто.

Па словах **міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь Андрэя ІВАНЦА**, удзельнікі выпрабавання паказалі высокія вынікі. Прычым стабільнікі ёсць па ўсіх прадметах, а іх, нагадаем, школьнікі здавалі аж трыццаць. Больш за ўсё найлепшых аднак выпускнікі дасягнулі ў такой дысцыпліне, як матэматыка, — 248 чалавек. Але ж былі і падзенні: не адолелі экзаменацыйную работу 64 выпускнікі, у тым ліку па матэматыцы — 50 чалавек. СТАР. 3

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Кіраўнік МЗС Грэцыі: Еўропу чакаюць змены і ўзрушэнні пасля выбараў у Еўрапарламент

Пасля выбараў у Еўропе, якія адбыліся на мінулым тыдні, будуць адбывацца змены як на ўзроўні краін, так і на ўзроўні Еўрапейскага саюза, ад абрання старшыні Еўракамісіі (ЕК) можна будзе стварыць кааліцыю трох вядучых сіл Еўрапарламента. Аб гэтым заявіў кіраўнік МЗС Грэцыі Ёргас Герапетрыцiс у інтэрв'ю ERT, перадае РІА «Новости». Па выніках выбараў у Еўропе значна поспеху дабіліся правыя сілы. У Францыі прэзідэнт Эмануэль Макрон выраўшыў распусціць Нацыянальны сход (ніжнюю палату парламента) пасля скрышальнага паражэння кіруючай партыі на выбарах у Еўрапарламент і прызначыў парламенцкія выбары на 30 чэрвеня. Акрамя таго, прэм'ер Бельгіі аб'явіў аб адстаўцы пасля няўдачы яго партыі «Адкрытыя фламандскія лібералы і дэмакраты» (Open VLD), якая атрымала менш за 6 % галасоў і саступіла правай палітычнай сіле «Фламандскі інтарэс» (N-VA). Правацэнтрысцкая Народная партыя перамагла на выбарах у ЕС у Іспаніі. Крайне правая партыя «Голас» (Vox) падвоіла сваё прадстаўніцтва ў парламенце. «Несумненна, што ў Еўропе будуць адбывацца змены як на ўзроўні дзяржаў, так і на ўзроўні Еўрасаюза, — адзначыў Герапетрыцiс. — На дзяржаўным узроўні дзве буйныя еўрапейскія дзяржавы, рухальныя сілы ЕС, Францыя і Германія, атрымалі вынікі, якія звяргаюць устаноўлены палітычны парадак».

ISSN 1990 - 763X

Нарэндра Модзі трэці раз стаў прэм'ер-міністрам Індыі

Лідар Нацыянальнага дэмакратычнага альянсу (НДА), які атрымаў перамогу на парламенцкіх выбарах у Індыі, на чале з Індыйскай народнай партыяй («Бхарата джаната партыя», БДП), Нарэндра Модзі прынёс прысягу і трэці раз заняў пасаду прэм'ер-міністра Індыі. Пра гэта паведаміла ТАСС. Модзі стаў другім у гісторыі краіны палітыкам, які трэці раз запар узначаліў урад рэспублікі. Да яго гэта зрабіў першы прэм'ер незалежнай Індыі Джавахарлал Нэру. Паколькі партыя Модзі ўпершыню за 10 гадоў не здолела набраць абсалютнай большасці галасоў, у склад кааліцыйнага кабінета ўваходзяць і члены партый-саюзнікаў Модзі па НДА. На мерапрыемстве сабраліся каля васьмі тысяч гасцей: палітыкі, паслы, дыпламаты, прадстаўнікі грамадскасці. На цырымонію прыбылі ў тым ліку і запрошаныя лідары сямі краін-суседзяў Індыі па рэгіёне.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў прэм'ер-міністра Індыі Нарэндру Модзі з заслужанай перамогай на парламенцкіх выбарах. Аб гэтым паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара. Прэзідэнт выказаў надзею, што беларуска-індыйскія адносіны прадоўжаць паглыбляцца ў дружалюбным і ўзаемавыгадным ключы. «Мінск поўны рашучасці вывесці двухбаковы дыялог на ўзровень стратэгічнага партнёрства, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Добрай асновай для нашай работы па дасягненні гэтай мэты будзе дарожная карта па развіцці ключавых напрамкаў супрацоўніцтва паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Індыя на 2024—2026 гады. Разлічваю, што дакумент будзе падпісаны найбліжэйшым часам».

КОРАТКА

- **Азербайджанская парламенцкая дэлегацыя на чале са Старшынёй Міллі Меджліса Азербайджанскай Рэспублікі Сагібой Гафаравай знаходзіцца ў Беларусі з афіцыйным візітам.**
- У студзені — сакавіку бягучага года Беларусь паставіла ў Варонежскую вобласць будаўнічых матэрыялаў на суму $2,6 млн.
- **Пры выяўленні кляшча на целе трэба звярнуцца ў найбліжэйшую арганізацыю аховы здароўя па медыцынскую дапамогу.**
- Беларуская чыгунка часова змяніла графік руху асобных паездак на ўчастку Магілёў — Асіповічы.

Брэнд

ПАД ЗНАКАМ АЙЧЫННАГА «ЗОЛАТА»

У горадзе Оршы Віцебскай вобласці ўпершыню прайшоў фестываль беларускага лёну «Поле кветак», які сабраў больш за 10 тысяч гледачоў і ўдзельнікаў. На маштабным свяце ўшанавалі выдатнікаў галіны лёгкай прамысловасці Аршанскага раёна.

Фота «Віцебскіх вестак».

Новы брэндавы фестываль «Поле кветак» — дзецішча ўжо вядомага фестывалю «ИзумЛЕНный край», які некалькі гадоў запар ладзілі ў Оршы. Яно і не дзіўна, менавіта ў гэтым горадзе паўночнага рэгіёна паспяхова дзейнічае самы буйны ў Еўропе льнокамбінат. Правядзенне больш маштабнага фестывалю, лічаць арганізатары, дасць Аршаншчыне магчымасць выйсці на новы ўзровень, а свята стане традыцыйным для Віцебшчыны. СТАР. 3

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе 2024 года
Мы абяцаем нясумны час з любімай газетай.
ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!
ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!